

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
האגף לחינוך קדם יסודי

בואו נדבר על זה: אקטואליה פוגשת גן

אורה גולדהירש
רכזת היחידה לטיפול בפרט ואוכלוסיות ייחודיות

אקטואליה פוגשת גן

- **מתי ובאיזו דרך יש לשתף ילדים צעירים באירועי החיים בסביבתם?**
- **האם ניתן לגונן עליהם מפני ידיעות ועובדות חיים מורכבות?**
- **האם ביכולתם של ילדים צעירים לשאת צער עמוק?**
- **האם יש בכוחם להתמודד עם שכול ואובדן?**
- **כיצד להזהירם מפני סכנות בלי לעורר בהם חרדות?**
- **איך לטעת בלבם תקווה גם כאשר מתגברים הפחד, האכזבה ותחושת חוסר האונים?**

**”אני שומע אתכם לפעמים
מדברים על מתים ועל מחלות
אני שוכח על זה בימים
אבל חולם בלילות”**

יהודה אטלס

התרחשויות בעולם החיצוני ובעולם הפנימי של הילד

- התרחשויות שונות מאיימות על תחושת הביטחון של ילדים צעירים:
- לעיתים האירועים הם קשים באופן אובייקטיבי
- לעיתים הפרשנות הניתנת לאירועים על ידי הילד הופכת אותם למעוררי חרדה
- לעיתים תגובות לחץ וחרדה של המבוגרים בסביבה מעוררות חרדה אצל הילד

אקטואליה נכנסת לגן

האקטואליה נכנסת לגן:

- לעיתים ביוזמת הגננת, המחברת את הילדים למציאות הסובבת כנדבך לידע שהם רוכשים על העולם
- לעיתים בעקבות אירוע משמעותי שילדים נחשפו אליו
- לעיתים הילדים מביאים את שאלותיהם, פחדיהם וקטעי המידע שקלטו בפני הגננת
- לעיתים ילדים מספרים זה לזה ללא תיווך מבוגר

גן פוגש אקטואליה

היערכות מערכת החינוך הקדם יסודי בשיתוף עם אגף שפ"י:

- בשגרת החיים: רצף לוח השנה מפגיש את ילדי הגן עם מועדים ואירועים המצוינים בסביבתם הטבעית
- במצבי חיים בלתי שגרתיים המתמשכים לאורך זמן
- באירועים טראומטיים פתאומיים

תפקיד הגננת: בואו נדבר על זה

- התמקדות בתיווך, הסברה ומתן פשר להתרחשויות
- נטילת אחריות להרגעת הילדים ותמיכה בהם באירועים הנושאים אופי של לחץ
- חזרה לשגרה להשבת האיזון הפנימי שלהם
- מתן לגיטימציה לביטוי רגשות מסוגים שונים
- טיפוח חוסן נפשי שיבסס דרכי התמודדות
- תצפיות לאורך זמן לאיתור איתותי מצוקה של ילדים

אקטואליה מוסברת בגן

מסמכים לגננות ולצוותי החינוך : דוגמאות

(באתר האגף לחינוך קדם יסודי)

- ממחלוקת לשיח – יום הזיכרון ליצחק רבין ז"ל ראש הממשלה
- ציון יום הזיכרון לחללי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה בגני הילדים
- ציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה בגן הילדים
- סיפור משפחתי: דגמי משפחה בחברה משתנה
- החייל גלעד שליט חזר הביתה: המלצות לגננות
- המלצות להתמודדות בגן בעקבות רציחת ילדים בידי הוריהם
- אירוע החטיפה בגוש עציון: המלצות לגננות באזורי הארץ השונים
- היום שאחרי השריפה בכרמל: התמודדות של ילדים
- מלחמה בדרום מה יודעים ילדי הגן שאינם באזור המלחמה ומה לספר להם?
- אבא במילואים
- תקשורת בין הגננת לבין הילדים והוריהם בנסיבות של מחלת ילד או עקב פטירה

מבט אקטואלי ו...אופטימי

”...אדם מקיץ משינה

ורואה: מול חלונו

עץ אגס מלבלב:

ובן רגע: ההר זה רבץ על הלב

התפורר ואינו.”

רחל

תודה על ההקשבה!